

Herceg János születésének centenáriumán

Az idén ünnepeljük a Délvidék történelmi léptékkal mérve is egyik legnagyobb írója, Herceg János születésének 100. évfordulóját. Tizennégy éve már, hogy nincs közöttünk, életműve azonban mindmáig nem épült be irodalmi tudatunkba, közgondolkodásunkba, délvidéki magatartásunkba. Pastyik László gondos filológiai munkájának köszönhetően *Összegyűjtött esszék, tanulmányok* címmel ma már három kötetben olvashatjuk szerzőnk életművének legjelentősebb írásait (Beograd, 1999, 2001 és 2003), gondolatai, meglátásai azonban mindmáig nem jelentenek tudományos igényvel készülő munkáinkban hivatkozási alapot. Pedig mai valóságunknak nincsen olyan kérdése, kihívása, állásfoglalásra kényszerítő helyzete, melyre ne találnánk választ vagy magyarázatot Herceg János hatalmas életművében. Vagy bennünk kevés még a kín, és társadalmunkban nem érett meg a helyzetmagyarázatok iránti igény, vagy túl sok a

gyötrelem, s már az értelmezési igény is elveszett. Nehéz eldönteni, de az bizonyos: hasonló dilemmák esetén bizalommal fordulhatunk a századnyivá nőtt életműhöz.

Az Aracs folyóirat négy írással és egy Herceg Jánossal készült interjúval emlékezik meg írónk századik születésnapjáról. Szokolczay Lajos és Mák Ferenc tanulmánya a 2008 tavaszán a szabadkai Városi Könyvtárban megrendezett Herceg János-tanácskozáson hangzott el először. Ugyancsak erre az alkalomra készült Csorba Bála alább olvasható írásának első változata. Fekete J. József tanulmánya zombori rendezvényre készült, Vékás János interjúja pedig nagyszerűen egészíti ki az emlékezés ünnepi pillanatát. A folyóirat-szerkesztő ilyenkor abban bízunk, talán ezzel is teszünk egy lépést múltunk megértése és hagyományaink rejtett értékeinek felfedezése felé.

M. F.